

BA - SANSKRIT - 1

I Semester End Examination March/April 2022

Text: Gajendramokshasangraha, Grammar and Comprehension

Course Code - BA1AECSA01

QP CODE: 1106

Time: 2hrs

Max. Marks: 60

Instructions: 1) Answer in Sanskrit / Kannada / English

2) Answer Q. Nos. I, V and VI in Sanskrit only

- I. समीचीनम् उत्तरं चित्वा लिखत । 1x10 =10
ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.
Select and write the correct answer.
1. 'पञ्चमो वेदः' इति कः विख्यातः ?
अ) अथर्वदेवः आ) रामायणम् इ) भागवतम् ई) महाभारतम्
2. गजेन्द्रमोक्षम् -काव्यस्य रचयिता कः ?
अ) कालिदासः आ) भारविः इ) श्रीरङ्गप्रियः ई) श्रीहर्षः
3. गजेन्द्रः केन जग्राह ?
अ) मत्स्येन आ) मकरेण इ) मदनेन ई) मारुतेन
4. विष्णोः वाहनं किम् ?
अ) वृषभः आ) मयूरः इ) गरुडः ई) आदिशेषः
5. समुद्रात् उत्थितस्य अग्नेः नाम किम् ?
अ) दावाग्निः आ) बडबाग्निः इ) दक्षिणाग्निः ई) जठराग्निः
6. गजयूथं कस्मिन् काले जलाभावेन पीडितम् ?
अ) नैदाघकाले आ) वर्षाकाले इ) शैशिरकाले ई) वसन्तकाले
7. गजनक्रयोः युद्धं कति वर्षपर्यन्तम् अभवत् ?
अ) द्वादश आ) सहस्रम् इ) शतम् ई) दश
8. साधूनां हृदयं कस्मात् द्रवति ?
अ) आत्मतापात् आ) परतापात् इ) अग्रितापात् ई) सूर्यतापात्

**BMSCW LIBRARY
QUESTION PAPER**

9. सुदर्शनचक्रं कस्य तत्त्वस्य प्रतीकम्?
अ) बुद्धे: आ) अहङ्कारस्य इ) मनसः ई) चित्तस्य
10. कति महापुराणानि सन्ति?
अ) अष्ट आ) दश इ) द्वादश ई) अष्टादश

- II. द्वयोः प्रबन्धं लिखत । 2x8 =16
ಎರಡಕ್ಕಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.
Write an essay on any two of the following in English

- अ) महाकाव्यलक्षणानि विवृणुत ।
ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.
Write about the characteristics of Mahakaavya.
- आ) गजेन्द्रं प्रति कपोतीकृतोपदेशं विवृणुत।
ಗಜೇಂದ್ರನನ್ನು ಕುರಿತು ಕಪೋತಿಯು ಮಾಡಿದ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.
Write about the advice given by Kapoti to Gajendra.
- इ) त्रिकूटपर्वतं सरोवरं च वर्णयत ।
ತ್ರಿಕೂಟಪರ್ವತವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸರೋವರವನ್ನೂ ವರ್ಣಿಸಿರಿ.
Describe Trikoota mountain and the Lake.

- III. त्रयाणां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत । 3x3 =9
ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.
Translate any three shlokas and explain

१. अस्ति त्रिकूट इति विश्रुत-पर्वतेन्द्रो
गन्धर्व-सिद्ध-विबुधाश्रय-पुण्य-भूमिः ।
सद्यः प्रदक्षिण-परो निज-वीचि-हस्तैः
यस्मै समर्पयति दुग्ध-समुद्र-राजः ॥
२. स्वार्थं विहाय जगतामुपकारमात्रा-
यत्त-स्वकीय-विभवानपि पादपादीन् ।
विख्यात-पुण्य-यशसः प्रखरैर्मयूखै-
स्संक्षोभयिष्यति स निर्दय-दग्ध-देहः ॥

३. एकाधिपत्यं तव कुत्र यातं
 क्व तद्वलं धाम च सर्वमान्यम् ।
 दुर्निग्रह-ग्राह-गृहीत-पाद-
 मात्मानमद्यापि कुतो न वेत्सि ॥
४. तस्मै नमश्चिद-चिदात्मक-विश्व-वृक्ष-
 मूलाय सूक्ष्म-वपुषे परमेश्वराय ।
 स्वायत्त-सर्व-विषयेण विना न येन
 लोके तृणस्य चलनादिकमप्यसाध्यम् ॥
५. आदि-मूलमपहाय मुकुन्दं
 पूर्ण-तत्त्वमखिलामर-रूपम् ।
 सर्व-वाच्यमतिलङ्घित-भेदं
 कोऽपि नास्ति हि तथा स्तवनीयः ॥

IV. वाक्यद्वयं ससन्दर्भं विवृणुत ।

2x3 = 6

ಯಾಂವು ದಾದರೂ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಸಂದರ್ಭ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context any two of the following sentences in English

१. अङ्गार-वृष्टिमवनौ कुरुते किमद्य ।
२. क्षुद्रोऽपि नैव सहतेऽभिभवं परस्मात्।
३. अहो सुखानां क्षणिकत्व-दोषः।
४. शापोऽप्युदक-सुखदो विमलेन्द्रियाणाम्।

V. संस्कृतभाषया उत्तराणि लिखत ।

अ) पञ्चानां लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत ।

5x1 =5

- हरये
१. पर्वतानाम् २. गजेन्द्रेण ३. कपोती ४. ४.
५. तस्मै ६. सरोवरेषु ७. लतायाम् ८. गुर्वोः

आ) चतुर्णां लकार-पुरुष-वचनानि लिखत ।

4x1=4

१. चकार	२. सन्ति	३. अवदत्	४. वन्दस्व
५. पठामः	६. जयथ	७. पश्य	८.

लभन्ते

VI. परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतभाषया लिखत ।

2x5=10

अस्ति दण्डकारण्ये एकः विशालः शाल्मलीतरुः। तस्मिन् वृक्षे नानादिग्देशादागत्य पक्षिणः निवसन्ति। तत्र एकः काकोऽपि निवसति। एकस्मिन् दिने प्रातः काले एव स काकः ऊर्ध्वकेशं यमकिङ्कराकारं जालहस्तं किरातम् अपश्यत्। काकः अचिन्तयत् – अद्य प्रातरेव अनिष्टदर्शनम् अभवत्। अनेन व्याधेन पक्षिणां प्राणहानिः भविष्यति। अतः पक्षिणः मया बोधनीयाः इति।

अधोलिखितप्रश्नानाम् उत्तरं संस्कृतभाषया लिखत ।

१. काकः कीदृशं किरातम् अपश्यत् ?
२. पक्षिणः कुत्र निवसन्ति ?
३. शाल्मलीतरुः कुत्र अस्ति ?
४. काकः किम् अचिन्तयत् ?
५. काकः कुत्र निवसति ?
